31.8.2026 Julkinen

Hallintovaliokunta
Eduskunta

HE 139/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vaaratiedotteesta annetun lain 5 ja 7 §:n muuttamisesta

Erillisverkkojen asiantuntijalausunto hallintovaliokunnalle 4.9.2026 kokoukseen

Erillisverkot kiittää valiokuntaa pyynnöstä antaa asiantuntijalausunto.

Suomen Erillisverkot Oy on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, joka turvaa yhteiskunnan toimintaa ja kriittistä viestintää kaikissa olosuhteissa. Erillisverkot omistaa ja operoi turvallisuusviranomaisten kiinteää ja langatonta viestintäverkkoa ja rakentaa yhdessä turvallisuustoimijoiden kanssa turvallisempaa Suomea. Erillisverkot toimii tiiviissä yhteistyössä kaupallisten teleoperaattoreiden kanssa ja suurimpia asiakkaitamme ovat puolustusvoimat, valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus sekä sisäministeriön hallinnonalan viranomaiset.

Sisäministeriö ja Erillisverkot solmivat 28.5.2026 sopimuksen FI-Alert -järjestelmän toteuttamisesta. FI-Alert -järjestelmä perustuu 3GPP:n Cell Broadcast -teknologiaan ja ETSI:n TS 102 900 EU Alert -konseptiin. FI-Alert -järjestelmä, eli uuden vaaratiedotelain tarkoittama solulähetysjärjestelmä on eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä annetun direktiivin (EU 2018/1972) artiklan 110 mukainen Julkinen varoitusjärjestelmä. FI-Alert -järjestelmä koostuu Hätäkeskuslaitoksen käyttöön tulevasta, vaaratiedotteiden lähettämiseen tarkoitetusta käyttöliittymästä sekä viestikeskuksista, jotka jakelevat vaaratiedotteet operaattoreiden matkapuhelinverkkojen tukiasemille ja edelleen kansalaisten 4G ja 5G matkapuhelimiin. Järjestelmä on käytettävissä koko Suomessa Ahvenanmaa mukaan lukien ja se toimii DNA:n, Elisan, Telian ja Ålcomin verkoissa olevissa Android, iOS ja Sailfish käyttöjärjestelmää käyttävissä älypuhelimissa sekä viranomaisten Virve 2 -laitteissa.

Samalla järjestelmällä on mahdollista välittää myös sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014, viestintäpalvelulaki) 280 §:ssä tarkoitettuja kohdennettuja viranomaistiedotteita. Kuten HE:ssä todetaan, kohdennettu viranomaisviestintä ei kuulu vaaratiedotelain soveltamisalaan, mutta Erillisverkkojen käsityksen mukaan viestintäpalvelulain muotoilu mahdollistaa FI-Alert -järjestelmän hyödyntämisen jo nykyisellä lainsäädännöllä kohdennettujen viranomaisviestien välitykseen. Lain mukaan ”*kohdennettu viranomaistiedote välitetään matkaviestinverkossa tekstiviestillä tai muulla viestillä tietyllä alueella tai alueilla oleviin päätelaitteisiin tai liittymiin*”. FI-Alert -järjestelmä toteuttaa tämän viestin välittämisen ”muulla viestillä alueella oleviin päätelaitteisiin”. Kohdennetun viranomaistiedotteen välittämisestä päättää toimivaltainen ministeriö ja tiedotteen välittää Hätäkeskuslaitos.

Erillisverkot on sitoutunut toteuttamaan FI-Alert -järjestelmän siten, että järjestelmän ensimmäinen versio on käytettävissä lain voimaantullessa. Järjestelmän ylläpito ei ole lailla säädetty Erillisverkkojen tehtäväksi, toisin kuin

turvallisuusverkkotoiminta, tietoliikennetiedustelun edellyttämän kytkennän toteuttaminen ja julkisesti säännelty satelliittipalvelun on, vaan siitä sovitaan Sisäministeriön ja operaattoreiden kesken erillisillä sopimuksilla. Kustannusten kohdentumisesta on säädetty viestintäpalvelulain 300 ja 301 pykälissä, joiden mukaan teleyritykselläon oikeus saada valtion varoista korvaus vaaratiedotteen ja kohdennetun viranomaistiedotteen välitysjärjestelmän kustannuksista.

FI-Alert -järjestelmä tukee monikanavaista vaaratiedottamista myös siten, että nyt rakennettavaan Hätäkeskuslaitoksen käyttöliittymään voidaan jatkossa integroida solulähetysjärjestelmän lisäksi muita, tulevia teknologioita ja viestintäkanavia. Vastaavasti solulähetysjärjestelmä voi toimia tulevaisuudessa matkapuhelinten lisäksi muissa mobiiliverkkoon kytketyissä laitteissa, kuten älykelloissa.

Hallituksen esitys vaaratiedotteista annetun lain muuttamisesta on kannatettava.

Ystävällisesti,

Ilari Hatakka
liiketoimintajohtaja, Virve
Suomen Erillisverkot Oy

Liitteet -

Jakelu Hallintovaliokunta

Tiedoksi Sisäministeriö, pelastusosasto